

Locaties windenergie in Alblasserwaard aan gemeenteraden voorgelegd

GORINCHEM/MOLENLANDEN – De colleges van Gorinchem en Molenlanden hebben voorgesteld om locaties S (Gorinchem-Noord) en J (zuidwesten van Molenlanden) aan de provincie voor te dragen voor de realisatie van windenergie in de regio Alblasserwaard. De overige zoeklocaties - K, L2, M en O - vallen af. De gemeenteraden bespreken het voorstel op 27 juni 2024 en nemen besluiten op 9 juli 2024 tijdens gezamenlijke raadsvergaderingen. De uiteindelijke beslissing over het mogelijk maken van windenergie ligt bij provincie Zuid-Holland en wordt eind 2025 genomen.

Onderbouwing colleges

Wethouders Jan Lock (Molenlanden) en Mark de Boer (Gorinchem): "De colleges hebben zich in hun keuzes laten leiden door de adviezen van de werkgroepen, de uitkomsten van de online raadpleging en de eerder vastgestelde uitgangspunten van de gemeenteraden. Vanuit de werkgroepen en de raadpleging kwamen zorgen over geluidsoverlast en mogelijke gezondheidseffecten nadrukkelijk naar voren. De bescherming van het open polderlandschap en beperking van de impact op natuur en erfgoed worden door zowel inwoners als door de raden belangrijk gevonden. We nemen deze zorgen zeer serieus en doen ons uiterste best om hiermee zoveel mogelijk rekening te houden. Dat omwonenden kunnen meeprofiteren van de financiële opbrengsten en plaatsing in de nabijheid van infrastructuur en grote energieverbruikers zijn belangrijke uitgangspunten die de gemeenteraden ons hebben meegegeven. Dit alles bij elkaar heeft meegewogen in onze voordracht van locaties S en J aan de gemeenteraden."

Locatie S

Locatie S ligt aan de rand van het Groene Hart in Gorinchem-Noord en voor een klein deel in Molenlanden nabij de A27. In 2021 is de locatie in RES 1.0 als aandachtsgebied voor windenergie aangewezen. De wijken Haarwijk, Stalkaarsen, de lintbebouwing Hoogbloklandseweg en Haarweg in Gorinchem en de kernen Arkel en Hoogblokland liggen in de nabijheid. Vlakbij de locatie zijn twee turbines vergund (Groote Haar), die nog gebouwd moeten worden. Locatie S is vanuit inpassing in het elektriciteitsnet en bekeken vanuit de businesscase gunstig, omdat een toekomstig bedrijventerrein en onderstation Arkel (een elektrische installatie in het hoogspanningsnet) dichtbij gelegen zijn. Realisatie van de locatie kan betekenen uitbreiding van de twee vergunde windturbines met één of twee aanvullende turbines. Het kan ook gaan om een geheel nieuw plan met drie (grotere) turbines. Hierover zijn verkennende gesprekken met de initiatiefnemers, waaronder energiecoöperatie De Knotwilg en Green Trust.

Locatie J

Locatie J ligt aan de westelijke rand van de Alblasserwaard, deels in een aandachtsgebied windenergie uit de RES 1.0. De locatie ligt langs de A15 en de Betuwelijn en langs N214 en grenst aan het Alblasserbos. De kernen Oud-Alblas, Wijngaarden in Molenlanden en de wijken Molenvliet en Wilgendonk in Papendrecht liggen in de nabijheid. De locatie ligt dichtbij energieverbruikers en onderstation Alblasserdam. Locatie J biedt in technische zin ruimte voor maximaal zes windturbines. Conform de motie in Molenlanden wordt uitgegaan van 4 turbines. De locatie biedt schuifruimte om de precieze opstelling van turbines te optimaliseren. Dit kan impact op bijvoorbeeld omwonenden, natuur en erfgoed, met name werelderfgoed Kinderdijk, verminderen.

Nader onderzoek nodig

Voor zowel locatie S als voor locatie J geldt dat nader onderzoek nodig is om te bepalen hoe onder meer de impact op natuur, erfgoed en geluidsoverlast voor omwonenden geminimaliseerd of gecompenseerd kan worden.

Waarom de andere locaties niet

Locatie K, L2 en M worden niet voorgesteld door de colleges. Belangrijke redenen daarvoor zijn de ligging in het open polderlandschap, de afwezigheid van grote infrastructuur en verwachte substantiële negatieve effecten op erfgoed, natuur en recreatie. Deze locaties liggen ook niet in de aandachtsgebieden windenergie uit de RES 1.0. Voor locatie O geldt dit wel, maar O biedt slechts ruimte voor maximaal drie windturbines. Dit zou betekenen dat er in combinatie met locatie S nog een extra locatie aangewezen moet worden, wat de colleges onwenselijk vinden. Daarnaast zou het combineren van locatie O met locatie S voor hoge druk op de leefomgeving van Hoogblokland zorgen.

Beperken van hinder

Nieuwe landelijke milieunormen voor windturbines, naar verwachting per 1 juli 2025, bevatten straks strengere geluids- en afstandsnormen dan de normen die nu van kracht zijn. Slagschaduw wordt teruggebracht tot maximaal 6 uur per jaar én maximaal 20 minuten per dag. Deze strengere normen zijn al meegenomen in de begrenzing van de voorgestelde locaties. In de planvormingsfase kunnen verder nog extra maatregelen worden genomen om overlast te verminderen, zoals de plaatsing van turbines zo ver mogelijk van woningen binnen locaties S en J. Andere opties zijn bijvoorbeeld benutting van natuurlijke barrières, het stimuleren van de keuze voor de stilste mogelijke turbines, het (tijdelijk) verminderen van de draaisnelheid tijdens stille nachten en het uitzetten van de nachtelijke waarschuwingsslampen voor objectbeveiliging.

Uitkomsten participatieproces

Ruim 2500 inwoners namen deel aan een online raadpleging. Aanvullend schreven zes werkgroepen en verschillende maatschappelijke organisaties uitgebreide adviezen. Deze zijn op 5 juni 2024 gepresenteerd aan de gemeenteraden. Een meerderheid van de deelnemers aan de raadpleging steunen de hoogte van het gehele RES-bod (zon- en windenergie), maar vinden het aandeel windenergie te hoog. Via de raadpleging en vanuit de werkgroepen is aandacht gevraagd voor geluidsoverlast en gezondheidsrisico's door windturbines, bescherming van het polderlandschap, waardedaling van huizen en effecten op biodiversiteit, erfgoed en toekomstige woningbouw. Positieve aspecten van windturbines, zoals bijdragen aan duurzame energieopwekking en kansen om de lokale economie te versterken, zijn in het participatieproces ook genoemd. Grondeigenaren in de zoeklocaties geven aan overwegend positief te staan tegenover windturbines op of nabij hun gronden. Economische betrokkenheid speelt dan ook mogelijk een rol bij het draagvlak. Mede om deze reden hebben de raden eerder het belang van lokaal eigendom en lokaal profijt benadrukt.

De provincie aan zet

Voor het vervolg van de windverkenning speelt provincie Zuid-Holland een belangrijke rol. Opname in het provinciale omgevingsbeleid is noodzakelijk voordat er een vergunning voor een concreet windproject verstrekt kan worden. De provincie neemt alle zes zoeklocaties en de eerdere zoeklocatie Avelingen in Gorinchem mee in haar omgevingseffectrapport (OER). De door de gemeenten voorgedragen voorkeurslocaties gelden in het OER als een van de mogelijke varianten die de provincie onderzoekt. Naast het omgevingseffectrapport overweegt de provincie nog verdiepende onderzoeken uit te (laten) voeren om de impact van windturbines te bepalen op (wereld)erfgoed, weidevogels en/of bredere natuurwaarden en mogelijk scheepsradar (voor locatie Avelingen). Op basis van dit aanvullende onderzoek stelt de provincie begin 2025 een ontwerp-wijziging omgevingsverordening op. Deze wordt ter inzage

gelegd en naar verwachting voor 1 december 2025 vastgesteld. Pas na deze vaststelling kunnen op nieuwe locaties vergunningen voor windturbines worden aangevraagd.

Achtergronden

De gemeenteraden van Molenlanden en Gorinchem hebben in mei 2023 gezamenlijke uitgangspunten vastgesteld voor de windverkenning. In november 2023 en januari 2024 hebben de raden een lijst van zes mogelijke zoeklocaties vastgesteld en aan de gemeenteraden voorgesteld. Locatie J ligt in het zuidwesten van Molenlanden. Locaties K, L2 en M bevinden zich meer in het midden van Molenlanden. Locatie O ligt in het oosten van Molenlanden. Locatie S ligt voornamelijk in Noord-Gorinchem en voor een deel in Molenlanden. De colleges kregen de opdracht om over deze locaties een uitgebreid participatieproces te organiseren en bij de raden terug te komen met een voorstel tot vaststelling van definitieve locaties voor de realisatie van windenergie. Dit voorstel hebben de colleges nu naar de raden gestuurd. Uiteindelijk zijn naar verwachting twee locaties nodig om zes tot tien windturbines te plaatsen die samen ruim een kwart van het huidige elektriciteitsverbruik in Gorinchem en Molenlanden kunnen opwekken.

Regionale Energiestrategie

Gorinchem en Molenlanden werken samen met provincie Zuid-Holland en waterschap Rivierenland aan de Regionale Energiestrategie (RES) Alblasserwaard. De overheden zien het opwekken van 1.150 terajoule hernieuwbare energie, bestaande uit 51% zon en 49% wind, als essentiële ingrediënten van het zogenaamde RES-bod uit 2021. De huidige verkenning naar nieuwe zoekgebieden voor windenergie is onderdeel van een bredere inspanning om bij te dragen aan de landelijke klimaatdoelen en voor het realiseren van energiezekerheid voor de Alblasserwaard. Naast het realiseren van meer windenergie zijn de RES-partners ook bezig met het uitvoeren van een ambitieus programma zon-op-dak, energiebesparing, netcapaciteit en innovaties op het gebied van duurzaamheid.

Meer informatie

Het raadsvoorstel en alle bijbehorende stukken zijn te vinden op de websites van [Molenlanden](#) en [Gorinchem](#).

Op de websites van [Molenlanden](#) en [Gorinchem](#) is ook alle informatie te vinden over de windverkenning en de andere programma's uit de RES Alblasserwaard.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie over de verkenning windlocaties kunt u contact opnemen met Mieke Noordegraaf, communicatieadviseur RES Alblasserwaard, via m.noordegraaf@gorinchem.nl of bel naar 06 41472902.